351.88(4) ...
Weekverslagen
9-2-'54.

V E R T R O U W E L I J K

W E E K V E R S L A G
VAN DE NEDERLANDSE DELEGATIE
IN DE COMMISSIE VOOR EEN
EUROPESE POLITIEKE GEMEENSCHAP

(periode 25 Febr. - 6 Maart '54)

INSTITUTIONELE COMMISSIE

De voornaamste taak van de Commissie bestond deze week uit de redactie van het eindrapport. Voordien werden echter nog een aantal afzonderlijke punten behandeld, welke voortkwamen uit de beslissingen van de jongste vergadering van het Comité de Direction, te weten het budgetaire systeem van de Gemeenschap, een nadere uitwerking van het probleem van de verhouding tot de bestaande Gemeenschappen en enige nieuwe voorstellen die werden ingediend n.a.v. opmerkingen die in het Comité waren gemaakt. Bovendien diende de Italiaanse delegatie een nota in, waarin de wetgevingsprocedure wordt uitgewerkt die zou moeten gelden bij aanvaarding van de conceptie van een gekozen Senaat.

Gezien de omvangrijkheid van het eindrapport werd, op voorstel van de Franse delegatie, besloten ten behoeve van de Ministers een uitgebreide agenda op te stellen, waarin o.m. de alternatieven worden genoemd waarover de Ministers zich zouden kunnen uitspreken. In het eindrapport zijn verwerkt het rapport van de Conferentie te Rome, de beslissingen welke te 's-Gravenhage zijn genomen en de interim-rapporten die door de studiecommissie zijn uitgebracht, zodat thans de gehele materie in één rapport is verenigd.

In onderstaand verslag worden uitsluitend die punten besproken ten aanzien waarvan zich gedurende deze verslagperiode nieuwe gezichtspunten hebben voorgedaan; voor het overige moge worden verwezen naar het eindrapport.

I. CHAMBRE DES PEUPLES.

1) Régime électoral.

Door het Comité de Direction zijn enige artikelen van het ontwerp van de Commissie voor de Kiesrechtsbeginselen aangehouden, in verband met het feit dat de Institutionele Commissie de betrokken onderwerpen eveneens in studie had. De Institutionele Commissie heeft deze punten opnieuw bezien en is tot de conclusie gekomen, dat de kwestie van de nationaliteit die moet gelden voor de uitoefening van het actief en passief kiesrecht nog nader dient te worden bestudeerd, waarvoor echter geen tijd meer beschikbaar was. Dit probleem blijft dus gereserveerd. Wel heeft

- de -

© NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2702
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/800639

de Institutionele Commissie de overige punten, die het Comité de Direction naar haar had verwezen, behandeld; zo werd besloten de termijn gedurende welke de leden van het Hof na beëindiging van hun functie niet verkiesbaar zullen zijn voor het Europese Parlement te verlengen van 3 tot 5 jaar. Artikel M. inzake de vervulling van opengevallen plaatsen in de Chambre des Peuples werd gewijzigd op basis van een reeds eerder hierover genomen beslissing van het Comité de Direction.

De Belgische en Luxemburgse delegaties deelden mede dat zij weliswaar bereid waren zich aan te sluiten bij de Frans-Duitse formule voor het Kiesrechtstelsel, doch dat zij de voorkeur gaven aan de Nederlandse formule.

2) Sessions.

Het Comité de Direction had aan de Commissie opdracht gegeven de kwesties van de zittingsduur en van de buitengewone zittingen nog eens te bestuderen in het licht van de opmerkingen die de Groupe de Travail hierover heeft gemaakt. De Duitse delegatie diende een nieuw voorstel in over de zittingsduur, waarin naar haar mening met de wensen van de Parlementariërs rekening was gehouden. Dit voorstel hield in dat de zittingsduur niet lang mag zijn dan nodig is voor de afwerking van de agenda, en dat, wanneer een zitting langer duurt dan drie maanden, de Executieve de zitting voor gesloten kan verklaren. Bij de verdediging van dit voorstel beriep de Duitse gedelegeerde zich op de verklaring van de Groupe de Travail dat zij er geen bezwaar tegen zou hebben wanneer aan de Executieve het recht zou worden gegeven een zitting te sluiten, mits de rechten van het Parlement door de voorwaarden waaronder dit mogelijk zou kunnen zijn, zouden worden gehandhaafd. De Duitse delegatie meende dat deze voorwaarde vervuld zou zijn, wanneer werd voorgeschreven dat de Executieve vooraf de voorzitter van de Kamer dient te raadplegen. De Franse delegatie achtte het noodzakelijk dat ook de Raad van Ministers het recht zou krijgen de zitting te sluiten, terwijl zij de consultatie van de voorzitter wenste te laten vervallen. Tenslotte werden de Duitse, Belgische en Luxemburgse delegaties het eens over een formule, inhoudende dat de Executieve een zitting voor gesloten kan verklaren met avis conforme of op initiatief van de Raad van Ministers en na raadpleging van het Bureau van de Kamer, terwijl de Franse gedelegeerde in plaats van een initiatief van de Raad een directieve wilde voorschrijven. Bovendien vond hij een zittingsperiode van drie maanden te lang. De Italiaanse gedelegeerde kon zich met de mogelijkheid tot het geven van een directieve verenigen, indien werd voorgeschreven dat deze met unanimiteit zou moeten worden aanvaard. De Nederlandse delegatie handhaafde haar standpunt dat in het geheel geen beperkingen van de zittingsduur dienen te worden voorgeschreven.

Wat de buitengewone zittingen betreft, werd nader vastgesteld welke voorkeur de verschillende delegaties hebben ten aanzien van de vraag welke instanties het recht dienen te krijgen de Kamer voor dergelijke zittingen bijeen te roepen.

3) Pouvoirs.

De Duitse delegatie deed een compromisvoorstel inzake het probleem van de investituur en de motion de censure. Dit voorstel houdt in dat, indien men de investituur niet in het Verdrag zou willen voorschrijven, in ieder geval zou moeten worden vastgesteld, dat de Executieve moet aftreden wanneer zij zich na benoeming aan de Kamer voorstelt en bij die gelegenheid met eenvoudige meerderheid een motie van wantrouwen tegen haar wordt aangenomen. In de overige gevallen zou een motie van wantrouwen aanvaard moeten worden met een meerderheid van 3/5 om dit effect te bereiken. Slechts de Italiaanse delegatie kon dit voorstel

- aanvaarden -

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2702

aanvaarden; de overige delegaties handhaafden hun standpunt, zoals dit tot uiting kwam in de laatste vergadering van het Comité de Direction.

4) Questions diverses.

De Duitse delegatie deed een nieuw voorstel inzake het probleem van de deelneming van de Executieve en de Raad van Ministers aan het commissiewerk van de Kamer. Dit voorstel schrijft als algemene regel voor dat de leden van de Executieve en van de Raad van Ministers of hun vertegenwoordigers aan het commissiewerk kunnen deelnemen, onder voorbehoud dat de commissies het recht hebben om bij uitzondering zonder hen te vergaderen wanneer onderwerpen worden behandeld die van uitsluitend interne aard zijn. Met deze algemene regel konden alle delegaties zich verenigen. Ten aanzien van het tweede gedeelte van het voorstel, inhoudende dat de procedure voor de deelneming zal worden vastgesteld in het reglement van de Kamer, werd slechts door de Italiaanse delegatie een voorbehoud gemaakt. De Duitse formule schrijft n.l. voor dat in het reglement ook het recht van de Executieve en van de Raad van Ministers dient te worden vastgelegd om op eigen verzoek gehoord te worden. De Italiaanse gedelegeerde wilde dit recht wel toekennen aan de Executieve, doch de Raad van Ministers dient naar zijn mening hierover eerst overeenstemming te bereiken met de voorzitter van de betrokken commissie.

Op welke wijze de Executieve en de Raad van Ministers intern de uitoefening van het recht denken te regelen, zal afhankelijk zijn van hun eigen interne organisatie.

II. CHAMBRE HAUTE.

a) Chambre des Etats.

Composition.

De Duitse delegatie diende een nieuw voorstel in op basis van de verklaring van Prof. Hallstein in het Comité de Direction inzake de vraag of de afgevaardigden een bindend mandaat van hun regeringen dienen te hebben. De voorgestelde formule noemt dit mandaat niet en omschrijft de positie van de vertegenwoordigers als volgt. De Chambre des Etats heeft een paritaire samenstelling. Zij bestaat uit leden die door de regeringen worden benoemd en de deelnemende staten rechtstreeks vertegenwoordigen. De vertegenwoordigers van één land beschikken tezamen over één stem. Deze stem wordt beschouwd als de stem van het land dat deze leden vertegenwoordigen. De delegaties die de Frans-Duitse concepties als werkbasis aanvaardden, konden zich met deze formule verenigen.

b) Sénat élu.

Procédure législative.

De Italiaanse delegatie heeft op het laatste ogenblik de reeds lang aangekondigde nota ingediend over de wetgevingsprocedure die bij aanvaarding van de conceptie van een gekozen Senaat zou moeten gelden. Zoals bekend heeft de Duitse delegatie reeds enige tijd geleden een dergelijk voorstel gedaan voor wat de Chambre des Etats betreft, zodat thans beide concepties op min of meer gelijkwaardige wijze in het rapport zijn uitgewerkt. Nadat op Nederlands voorstel in de nota nog enige aanvullingen waren opgenomen, werd zij dezerzijds aanvaard. Voor wat de inhoud betreft moge worden verwezen naar het betrokken hoofdstuk van het eindrapport.

De overige delegaties onthielden zich van het maken van opmerkingen doch de Luxemburgse vertegenwoordiger legde een verklaring van meer algemeen karakter af, welke verklaring in het eindrapport is opgenomen. Onder handhaving van haar standpunt

- dat -

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2702

dat de Frans-Duitse conceptie als werkbasis aanvaardbaar is, deelt de Luxemburgse delegatie daarin mede dat haar Regering de conceptie van een gekozen Senaat in overweging zou kunnen nemen op voorwaarde, dat de invloed van de deelnemende staten door regelmatige interventie van de Raad van Ministers zowel op wetgevend als op uitvoerend terrein wordt gegarandeerd. Naar de Luxemburger verklaarde, sluit deze opvatting niet uit dat in het Verdrag wordt voorzien in de mogelijkheid tot wijziging van de institutionele bepalingen daarvan, leidende tot een grotere autonomie van de supranationale instellingen.

III. ORGANE EXECUTIF SUPRANATIONAL.

Démission d'office et révocation des membres.

De Duitse delegatie deed een nieuw voorstel ter regeling van de kwestie van het individueel ontslag bij gebleken ongeschiktheid of bij schending van het verdrag. Dit voorstel, dat door alle delegaties kon worden aanvaard, maakt onderscheid tussen de gevallen waarin de voorwaarden, door het verdrag voor de benoeming van de leden van de Executieve gesteld, bij de benoeming niet aanwezig waren of later niet meer aanwezig zijn en het geval dat een lid van de Executieve in de uitoefening van zijn functie opzettelijk een verdragsbepaling of een wet van de Gemeenschap heeft geschonden. In deze gevallen kan het Hof deze leden démissionnair verklaren op verzoek van de Executieve, de Raad van Ministers of de Chambre des Peuples. Daarnaast blijft de reeds eerder vastgestelde bepaling bestaan, op grond waarvan de leden van de Executieve om andere dan bovenvermelde redenen individueel ontslag kunnen krijgen.

IV. COMMUNAUTÉ POLITIQUE EUROPEENNE ET COMMUNAUTES EXISTANTES.

1) Exécutifs.

In het eerste interim rapport (doc. CCP/CI/Doc. 20 (rev)) werd reeds in het kort uiteengezet welke standpunten de verschillende delegaties toen innamen t.a.v. het probleem van de verhouding van de Executieve van de EPG tot de Hoge Autoriteit en het Commissariaat. De Duitse, Belgische, Italiaanse en Luxemburgse delegaties verklaarden bij die gelegenheid, dat naar hun mening de nieuwe Executieve van het begin af aan zou moeten beschikken over bevoegdheden die het haar mogelijk zouden maken het beleid van de Hoge Autoriteit en van het Commissariaat te coördineren. Naar de mening van deze delegaties zou het EPG-Verdrag enerzijds verschillende soorten van interventies kunnen voorschrijven en anderzijds kunnen voorzien in de mogelijkheid van overdracht van bevoegdheden aan de nieuwe Executieve. De Franse gedelegeerde deed tijdens de nieuwe bespreking van dit probleem weten dat men van Franse zijde accoord zou kunnen gaan met het toekennen van coördinatie-bevoegdheden. Ook met de verschillende soorten van interventie bleek hij zich plotseling te kunnen verenigen, terwijl hij tenslotte zelfs zover ging de mogelijkheid van overdracht van bevoegdheden te willen aanvaarden. Tijdens de redactie van het eindrapport is hij echter op deze concessies teruggekomen en heeft hij opnieuw de verklaring doen opnemen dat naar Franse opvatting de Executieve tot taak zou moeten hebben voorstellen voor een latere fusie van de verschillende instellingen voor te bereiden.

De discussie heeft echter in zoverre nut gehad, dat is komen vast te staan, dat de delegaties die van de aanvang af coördinatie-bevoegdheden aan de nieuwe Executieve wensen toe te kennen, tot de conclusie zijn gekomen dat dit niet tot resultaat mag hebben dat het supranationale karakter van de bestaande Executieven wordt verminderd. Met andere woorden, de Raad van Ministers zal in de gevallen waarin in de bestaande verdragen

- geen -

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2702

geen directieven voor bepaalde handelingen van de Executieven worden voorgeschreven, ook geen directieven kunnen geven aan de nieuwe Executieve, voor wat betreft de coördinatie van deze handelingen. De positie van de Raad van Ministers blijft onaangetast en wordt noch vermeerderd, noch verminderd.

Dezerzijds is er op aangedrongen dat de delegaties die zich hebben uitgesproken voor de mogelijkheid van interventie in het beleid van de bestaande Executieven en voor een eventuele overdracht van bevoegdheden, zouden doen weten in welke concrete gevallen het EPG-Verdrag hierin zou moeten voorzien. Het Comité de Direction had n.l. op voorstel van de Heer Benvenuti op nadere uitwerking van dit probleem aangedrongen. Geen der betrokken gedelegeerden bleek echter in staat te zijn een opsomming van deze gevallen te geven. Zij waren met de Nederlandse delegatie van mening dat het karakter en de omvang van de nieuwe bevoegdheden die aan de Executieve zullen worden toegekend, de omvang en de vorm van de coördinatie-bevoegdheden zal bepalen.

2) Transfert des pouvoirs attribués aux Conseils de Ministres.

Reeds eerder is nagegaan welke bevoegdheden van de Raad van Ministers van de EDG en de KSG zouden kunnen overgaan naar het Parlement, voorzover het betrof de bevoegdheid tot het geven van "avis conformes". Thans werd een Duitse lijst van gevallen bestudeerd, waarin de Raden van Ministers beslissingen kunnen nemen, teneinde na te gaan welke daarvan, als zijnde van wetgevende aard, aan het Parlement zouden kunnen worden overgedragen. De delegaties die de Frans-Duitse conceptie van de Chambre des Etats als werkbasis aanvaarden, kwamen tot de conclusie dat hieronder onder meer dienden te worden gerekend de gevallen waarin de Raad het aantal leden van de bestaande Executieven vermindert, salarissen vaststelt en wijziging brengt in de bestaande verdragsbepalingen inzake de uitoefening van de bevoegdheden van de Executieven. In het laatste geval zou men echter in ieder geval de door de verdragen voorgeschreven invloed van de Raad van Ministers willen handhaven, zodat een eventuele inschakeling van het Parlement niet daarvoor in de plaats, doch daarnaast zou komen. Vermeld zij nog dat de Duitse delegatie verklaarde de instructie te hebben om de overdracht van de bevoegdheden van de Raad van Ministers aan het Parlement te bepleiten voor wat betreft de vaststelling en wijziging van de diensttijd in de zes EDG-landen. De Franse gedelegeerde verklaarde zich, met een beroep op een passage uit een rede die de Heer Bidault voor de Assemblée heeft gehouden, tegen deze opvatting; in ieder geval zouden over deze aangelegenheid de nationale parlementen gehoord moeten worden en hiertoe diende de bestaande bevoegdheid van de Raad van Ministers te worden gehandhaafd. De Duitse gedelegeerde verzocht deze verklaring in het proces-verbaal te doen opnemen.

V. BUDGET DE LA COMMUNAUTE POLITIQUE EUROPEENNE.

Overeenkomstig een desbetreffende beslissing van het Comité de Direction heeft de Institutionele Commissie met de financiële experts van de delegaties een bespreking gewijd aan de problemen betreffende het budgetaire systeem van de Gemeenschap. De opdracht luidde een "sous-Comité du Budget" in te stellen dat in het kader van de algemene institutionele opzet zou bestuderen de samenstelling van de begroting, de uitvoering daarvan en de wijze van controle op de uitvoering.

Tijdens de bespreking met de experts werd men het er over eens dat onderscheid diende te worden gemaakt tussen de begroting van de EPG enerzijds en het probleem van de samenvoeging van de begrotingen van de EDG en de KSG met eerstgenoemde begroting anderzijds. Bij het ontwerpen van het budgetaire systeem van de EPG diende met deze toekomstige samenvoeging rekening te worden gehouden. In de overgangsperiode, die aan de incorporatie van de KSG en EDG vooraf gaat, dienden de bestaande verdragsbepalingen

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2702

betreffende de totstandkoming van de begroting zoveel mogelijk onaangetast te worden gelaten. Het viel op dat de Duitse delegatie opnieuw de inkomsten-zijde van het budgetaire vraagstuk op de voorgrond stelde en met nadruk wees op de mogelijkheid tot heffing van belastingen. Dezerzijds is er evenwel op gewezen dat dit vraagstuk niet zou kunnen worden bestudeerd door de sub-commissie, maar dat de Economische Commissie zal moeten nagaan welk verband er bestaat tussen de aan de Gemeenschap toe te kennen economische bevoegdheden en de belastingheffing, casu quo de gemeenschappelijke douanerechten.

Aan de financiële experts is vervolgens opdracht gegeven om aan de hand van de resultaten van deze inleidende bespreking een rapport op te stellen dat in het eind-rapport van de Institutionele Commissie zou kunnen worden opgenomen. De sub-commissie heeft zich goed van deze taak gekweten, waarop de Institutionele Commissie het rapport heeft besproken en goedgekeurd. Men was het er algemeen over eens dat de in het rapport behandelde vraagstukken nog diepgaander zullen moeten worden bestudeerd. Gezien de beperkte opdracht van de sub-commissie en gezien het feit dat de Institutionele Commissie zelf nog regelingen dient te ontwerpen voor de totstandkoming van de begroting en voor de incorporatie van de bestaande Gemeenschappen in de EPG, was het voor de experts niet mogelijk om reeds thans een uitputtende regeling voor te stellen. Voor de tekst moge worden verwezen naar het eind-rapport.

VI. ADHESION-ASSOCIATION.

1) Adhésion.

De Duitse delegatie diende een voorstel in waarin de suggestie van de Heer de Staercke was verwerkt, dat men de mogelijkheid tot toetreding niet alleen zou moeten openstellen voor leden van de Raad van Europa, maar ook voor die staten, die zich bereid verklaren om dit alsnog te worden. Behoudens een algemene Franse "réserve d'attente" heeft men zich met dit voorstel, na het aanbrengen van enige amendementen, kunnen verenigen. Men was het er over eens dat de Raad van Ministers na raadpleging van bepaalde instanties, zowel over het principe van de toetreding als over de institutionele gevolgen daarvan met unanimiteit dient te beslissen. Vermeld zij nog dat dezerzijds de vraag is opgeworpen of de Hoge Autoriteit en het Commissariaat ook geraadpleegd dienen te worden. Toetreding tot de Europese Gemeenschap zal immers automatisch toetreding tot de EDG en KSG tot gevolg hebben (anders dan bij associatie). De andere delegaties waren echter van mening dat dit, althans voor hen, geen probleem vormt, aangezien immers naar hun opvatting de Hoge Autoriteit en het Commissariaat in de Executieve van de EPG zijn vertegenwoordigd.

2) Association.

De tijd ontbrak om dit probleem diepgaand te bestuderen. De Commissie besloot derhalve de desbetreffende passage uit het rapport van Rome over te nemen. De Franse gedelegeerde deed een poging om deze passage in die zin te wijzigen, dat de mogelijkheid tot associatie alleen zou openstaan voor Europese landen, doch de Duitse gedelegeerde verzette zich hiertegen op grond van de overweging dat de mogelijkheid niet zou moeten worden uitgesloten dat een der landen van de Britse Commonwealth zich met de Europese Gemeenschap zou associeren.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2702

ECONOMISCHE COMMISSIE

De Economische Commissie stelde op 5 Maart haar eindverslag vast.

Dit uitvoerige verslag bestaat uit drie delen:

I - Korte formules, welke voor elk der problemen het standpunt der commissie geven, en, op die punten waar geen overeenstemming kon worden bereikt, de verschillende standpunten.

II - Een rapport over de besprekingen betreffende elk der problemen, dus om zo te zeggen de beredenering van de in deel I gegeven formule(s).

III - Samenvattende verklaringen der delegaties over de economische zijde van het Verdrag als samenhangend complex.

Over inhoud en totstandkoming van elk deel kan het volgende worden opgemerkt.

I.- FORMULES DE SYNTHESE

Het rapport geeft in dit eerste deel "Formules de synthèse et textes alternatifs" betreffende de volgende punten:

1.- Objectifs généraux
2.- Marché commun (noodzaak)
3.- Marché commun (definitie voor het eindstadium)
4.- Exemptions et limitations
5.- Mesures nécessaires à la réalisation du marché commun
6.- Coördinatie-problemen
7.- Verhouding tot derde landen
8 + 9.- Concurrentie-problemen
10.- Sauvegarde
11.- Europees Fonds
12.- Gezamenlijke uitvoering van werken
13-15.- Bevoegdheids-problemen

Het idee van dit deel was reeds eerder opgekomen, toen de Voorzitter iets in die geest had geopperd. Het was dan ook de opdracht welke de Haagse Ministersconferentie aan deze Parijse studieconferentie had gegeven. Doch het plan vond aanvankelijk bij de commissie geen ingang. Later kwamen de Fransen er op terug, zeggende dat dit niet alleen persé moest gebeuren, doch zelfs voorstellende het rapport alleen uit deze formules te doen bestaan: de rest zou dan in bijlagen worden opgenomen. Deze laatste opmerking kondigde reeds aan wat de eigenlijke Franse bedoeling was: aan de Ministersconferentie te Brussel een paar punten voorleggen en de berichtgeving over de grote problematiek wegmoffelen. Die bedoeling kwam nog sterker naar voren, toen de Fransen voorstelden, zulks ook te doen voor de institutionele verdragsartikelen op economisch gebied. Trouwens, de Fransen noemden het steeds "artikelen". De commissie nam het Franse voorstel tot hét maken van een overzicht over, doch verwierp de naam "artikelen" en verwierp ook de gedachte dat dit deel van het rapport belangrijker zou zijn dan de rest.

Bij de behandeling zelf bleek de tegenstelling tussen enerzijds de Franse delegatie en anderzijds de rest der commissie door zeer eenzijdig en vaak zelfs on-collegiaal optreden der Fransen zó groot te zijn (geworden), dat de Fransen er in slaagden de vijf andere delegaties op menig elementair punt samen te brengen. Elke Duitse poging tot toenadering der Franse en der Duitse standpunten, waartoe de Duitsers aanvankelijk enige stappen deden, werd dan ook op het niveau van deze commissie verder gestaakt. En de Italianen, die

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2702

over het Verdrag als "Traité normatif" gelijk denken als de Fransen, werden volkomen van de Fransen losgemaakt.

De Nederlandse delegatie reserveerde zich "ad referendum" bij elk punt dat òf in haar instructie niet was voorzien (het concurrentievraagstuk) òf waar de commissie als geheel of de vier andere delegaties dan de Franse en de Nederlandse verder gingen dan de Nederlandse instructie toeliet (coördinatie-vraagstuk).

De formules tonen de moeilijkheid der problematiek duidelijk aan, en zij tonen ook aan, dat de "studie" nog niet kon worden voltooid omdat de achterliggende politieke problematiek nog niet door de Ministers is opgelost.

De Nederlandse vertegenwoordigers in de Economische Commissie gaan in een op 6 Maart gedateerd rapport aan de Voorzitter der Nederlandse Delegatie uitvoerig op dit laatste vraagstuk in.

II.- HET RAPPORT ZELF

Deel II is naar de opvatting van alle delegaties, behalve de Franse, de kern van het rapport: ook in omvang, want het telt tientallen bladzijden. Ook hier dus vaak een "line-up" tussen de Duitsers, de Italianen en de Benelux, en vaak een standpunt van de drie Benelux-delegaties gezamenlijk. Ook hier reserveerde Nederland inzake concurrentie en coördinatie zijn positie "ad referendum", zoals destijds in den Haag voor buiten de Nederlandse instructies gaande voorstellen was afgesproken.

De samenstelling van menig onderdeel kostte dagen tijd, vooral ook doordat sommige delegaties geen vaste lijn hadden (vooral de Duitsers, die enigszins verloren waren toen hun hoofddoel van een toenadering tot de Fransen was mislukt), en ook doordat sommigen (vooral de Fransen) vaak zeer casuïstische vragen stelden.

Het is toch een behoorlijk werkstuk geworden, dat ook voor politieke beslissingen der Nederlandse Regering veel houvast biedt.

Het heftigst waren in de vergaderingen de schermutselingen over de verhouding tot de buitenwereld, waarvoor de Fransen in de discussies een Europees preferentieel systeem voorstelden (de Zes Landen moeten bij elkaar kopen en aan elkaar verkopen, voordat zij de buitenmarkt gaan betreden), dat zij echter niét in het rapport vermeld wensten te zien. De Belgen, Duitsers en Nederlanders hebben nu maar hunnerzijds het probleem van de preferentie gesteld en deze oplossing afgewezen, omdat h.i. dit overheersende probleem in het rapport niet stilzwijgend mocht worden gepasseerd. Ook waren de Fransen - en dat wèl in het rapport zelf - fel tegen de Nederlandse voorstellen om het buitentarief der gemeenschappelijke markt zo laag mogelijk te houden, en in principe het bestaande lage Benelux-tarief niet te overschrijden. De Fransen waren daarover soms bijna theatraal, en steeds zeer protectionistisch. Dit punt is een der grootste moeilijkheden bij het gehele werk geweest, en dat zal het ook stellig voor de Ministers zijn en blijven.

De Nederlandse logica in het gehele stuk berust uiteraard op de bestaande Nederlandse instructies ..... en toont helaas hier en daar de tekortkomingen daarvan aan, ook al poogde Nederland die zo min mogelijk naar voren te doen komen.

Op voorstel van de Voorzitter zegt dit deel van het rapport dat de commissie alleen de Europese gebiedsdelen der Zes Landen besprak. De Voorzitter meende dat dit moest worden gesignaleerd. De Belgen verzetten zich hiertegen lang, maar gaven tenslotte toe.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2702

Zo roept dus ook dit deel van het rapport om politieke beslissingen, welke boven het niveau en de bewegings-mogelijkheden van de Economische Commissie en dus van haar rapport uitgaan.

III.- DE VERKLARINGEN DER DELEGATIES

Hier valt te vermelden, dat de drie Benelux-delegaties met een gezamenlijke verklaring kwamen, gevolgd door (korte) beschouwingen van elk der drie delegaties apart. Deze "line-up" op de basis van een Nederlands ontwerp is verheugend, en het is vooral een reden tot Nederlandse dankbaarheid dat de Belgen en de Luxemburgers hiertoe bereid waren ondanks de vaak zeer grote tegenstellingen tussen de instructies der drie delegaties, tegenstellingen welke uiteraard in een debat van twee volle maanden wel in het vaak schrille daglicht moesten komen.

Ook dit deel van het rapport roept dus duidelijk om politieke beslissingen door de Regeringen.

SLOTOPMERKING

De heer Linthorst Homan tekent hierbij aan dat de Duitsers hem hebben doen weten dat hun aarzelende optreden zou zijn te wijten aan gebrek aan tijdig overleg tussen Buitenlandse Zaken en 8 (!) Vakministeries te Bonn. Dit is inderdaad een moeilijk vraagstuk in elk der Zes Landen. Alleen Frankrijk liet alles door Buitenlandse Zaken behandelen, zag alles als louter politieke zaak.

Naar de mening van de heer Linthorst Homan zijn de werkzaamheden van de Nederlandse woordvoerders in de Economische Commissie in hoge mate gediend geweest door de sterke bezetting van de Nederlandse groep met vertegenwoordigers der diverse Vakministeries in den Haag, waardoor het Nederlandse standpunt op elk voorkomend vraagstuk, en het Nederlandse antwoord op elke gestelde vraag, steeds onmiddellijk kon worden gegeven. De harmonie in de Nederlandse groep zelf was steeds zeer goed. Zo konden de Nederlandse vertegenwoordigers in de Economische Commissie ook bij het vaststellen der eindteksten steeds overtuigd zijn van onderlinge overeenstemming of - in voorkomende gevallen - van een duidelijke probleemstelling binnen de Nederlandse groep en van de noodzaak ener meerderheidsbeslissing door de minderheid binnen die groep, waarbij uiteraard steeds de geldende algemene instructie der Nederlandse Delegatie doorslaggevend was.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2702